

MØTEFRI BÅDE DEN 20. des og den 27. des - 2022

Møte den 13. des

Kveldens tema hadde fått overskriften; «Hesten i miljøarbeid», og vi hadde fått besøk av Rita Berget Moen og Ingeborg V. Tvette for å gjøre oss mere kjent med temaet.

Rita er Vernepleier med en rekke kurs innenfor hestekompetanse og hest og helse. Hun er bl.a. RDA- instruktør (Riding for the Disabled Association)

Ingeborg er utdannet Mensendieckfysioterapeut, og jobber daglig innen Revmatologi i kommunehelsetjenesten. Også hun har en rekke kurs og etterutdannelse innen hestefag, er autorisert ridefysioterapeut, Yogainstruktør, konkurranserytter mm.

Rita presenterte Berget gård, hvor de driver mye av sin aktivitet, hvor det også er mange andre dyr enn hest, og som blir brukt i deres virke og behandling, og terapi.

Ingeborg ga oss et innblikk i «ridefysioterapi», hva det er og går ut på, og hvem det passer for?

Noen få stikkord tas med her: *trener balanse , styrke , koordinasjon og evne til avspenning, *Gunstig for sansemotorisk trening, holdningskorrigerende, samt muskel og skjelettplager, samt konsentrasjonsevne og sosial tilpasning. * For de som har en fysisk eller psykisk funksjonshemming som medfører at vanlige aktiviteter ikke fører fram.

De var gode «budbringere» for hesten som en god kollega, som er ærlig i sin respons, møter deg **her og nå**, og som med sitt følsomme vesen påvirker oss med sitt samvær.

Vi takker for et meget interessant emne, hvor det var tydelig at Rita og Ingeborg virkelig gikk opp i sitt virke med hesten som et viktig terapeutisk hjelpemiddel.

Ref: BjH

Møte den 06. des

Årsmøte og Råkåfisklag ble avviklet denne kvelden i Kantina på GIAX, slik det har vært gjort de seneste år.

Møtet ble åpnet og satt av Presidenten, hvor eneste sak nå var valg av president i klubben for rotaryåret 2024-25. I samsvar med endring av vedtektene som fastsetter hvordan prosedyren for valg av ny president skal skje, kunne valgkomiteen etter samtaler med foreslåtte kandidater, bekjentgjøre at Torveig Dahl var komiteens forslag. Hun ble ved akklamasjon valgt.

Orientering og oppsummering etter seminar på Gardermoen, hvor presidenten og Bj. Løkken deltok. Seminaret var viet RF. (rotary foundation). Hjelp til Ukraina og Polio er satsingsområder for Rotary.

Bjarne Løkken kunne vider opplyse at vår utvekslingsstudent, Francesca, nå skal flytte til ny vertsfamilie.

Rakefisklaget ble nå gjennomført i tradisjonelle former, med deilig fisk levert av Jon Ødegård. Det var fellessang og vitser, og kaffe, med stort loddsalg, hvor hvert medlem i klubben skjenket en gave.

Loddsalg og «auksjon» på mat og drikke som var innkjøpt, og som var igjen etter laget, ga en inntekt på over 9000 kroner, hvor overskuddet går til «Poliosaken»

Takk til komiteen for god jobb, og et hyggelig lag.

Ref: BjH

Møte den 29. nov

Programfestet møte gikk ut, og Torveig Dahl tok kveldens program som ble "Kulturminneplan Tromsnes" (Fåvang sentrum).

Hun hadde fått med Oddleiv Ringlund som lokalkjent og tidligere medarbeider, nå pensjonist.

I 2018 ble Gudbrandsdalmusea engasjerte til å lage grunnarbeidet til en kulturminneplan. Dette har resultert i et rammeverk for kulturminneplan for kommunen og tre temaplaner.

Temaplan del I: Dalbotn på østsiden av Lågen, langs Gudbrandalsvegen. De valgte ut 20 kulturminner/miljø, kategori 2, som kommunen ønsket å ha kommunal vernestatus for.

Temaplan del II: Vålebrua, av grenset til sentrumsområdet. Kommunen har valgt ut 30 kulturminner/miljø, kategori 2, til kommunal vernestatus.

Temaplan del III: Tromsnes sentrum, avgrenset til sentrumsområdet ut mot Laugen og opp for Fåvang skole. Hvor mange kulturminner det her vil bli lagt kommunal vernestatus for er foreløpig uavklart.

Fåvang sentrum si historie er delt inn i 6 perioder: Disse er:

1) Før jernbanen i 1896- Gardene og Tromsa, 2) økende samferdsel og handel, 3) 1925- 40-åra, økende bygging i sentrum, 4) 1945- 1970, ny giv med mye husbygging, 5) 1970 - 1994, jevn vekst i lokalt næringsliv, 6) 1994-- sterk utvikling, store satsinger.

Torveig gikk gjennom mandat og avgrensing, samt metodikk: hva kan betegnes som kulturminne (husmiljø?), faktark for hvert kulturminne, samt hvordan prosessen skal være, f.eks åpne møter.

Det ble mimret om mange av Fåvangs bedrifter, håndverk- og handelsbedrifter som har eksistert tidligere, disse ble vist på kart og bilder. Det blir spennende å se det ferdige resultat av arbeidet.

Vi takker Torveig for orienteringen og Oddleiv Ringlund som kjentmann med svar på mange spørsmål.

Ref: BjH

Møte den 22. nov

Stig Løkken er leder i Sør- Fron I.L., og han besøkte klubben denne kvelden for å fortelle oss litt om laget, aktivitetene og arbeidet som blir lagt ned. Han begynte med å presentere styret, som foruten Leder og Nestleder, har Økonomiansvarlig, Dugnadsansvarlig og Medlemsansvarlig. I tillegg har de Allidrettskontakt, Ballidrettskontakt, Skiidrettskontakt, og Skøyteidrettskontakt, samt Trimgruppe. På Flatmoen er det treningsrom som er et lavterskeltilbud for unge medlemmer, som trener der utenom gruppene.

Flatmoen er et viktig knutepunkt for aktivitet, og er under stadig utvikling. Planer og ting det jobbes med: Utbedring av garderobeanlegg og kafeteria, Pumtrackbane, Fri-idrett og flerbrukshall, Kunstisbane, hockey og curlingbane: Sør- Fron IL har sikret seg ishockey-vantet fra OL på Lillehammer.

Sør- Fron har flere samarbeidsklubber, som;

-Fotball: Harpefoss, Fron og Ringebu/Fåvang IL,

-Ski: Tormod, Vinstra og Ringebu/ Fåvang. Fellestreninger og Ski-team , som også trener sammen med kretsen.

Skøyter: Skreia og Gjøvik, med felles treningssamlinger.

Medlems-tallet i klubben er passert 500, og er ganske stabilt. Medlems kontigent og Treningskontigent ble det orientert om. Stig orienterte også om budsjett, som er stort og avspeiler et stort aktivitetsnivå: med driftskostnader på over 1,5 mill KR.

Det legges ned noen tusen timer i dugnadsinnsats i løpet av året, og Stig kunne fortelle at dette selvsagt gir gode inntekter, og lager har konsentrert seg om 2 store dugnader, Rondaståk og Contryfestivalen, samt ansvar for deler av Pilgrimsleden. Det må også i tillegg tas med flere arrangement som Gålåsprinten, fotballcup med flere.

Vi takker Stig for orienteringen, og referenten er i alle fall imponert over aktivitetsnivået og alt det laget er med på.

Ref: BjH

Møte den 15. nov

Det var Sjur Mykletun som hadde kveldens foredrag, og han hadde satt følgende overskrift på dette; «Bjørnstjerne Bjørnson,- mer enn Synnøve Solbakken». Han har vært en ivrig samler av bøker, hvor Bjørnson har vært en av favorittene. Han har ervervet stor kunnskap om dikteren, og han fortalte om hans mange utgivelser, og at han var en av Europas store diktere på siste halvdel av 1800- tallet. Han hadde en svært stor kontakflate, skrev mange brev og kort, og Sjur hevdet at Bjørnson har skrevet over 30 tusen brev, og ikke bare i Norge, de fleste av disse var personlige brev.

Hans politiske engasjement ble også tydelig bl.a. med overskrifter og oppmerksomhet i fransk presse etter å ha engasjert seg i den såkalte Dreyfus-saken. Han kjempet også for Slovakiere og Ukrainere. I den grad Bjørnson benyttet det norske flagget, var dette det rene norske. Han viste dette allerede på 1880-tallet og han var m.a.o. svært politisk aktiv. Han var også en stor taler, en gang i Oslo samlet han 60.000 tilhørere. Han har utgitt ca. 40 skjønnlitterære verk, mange diktsamlinger, og noen av hans romaner har blitt teaterstykker som er satt opp.

Sjur hadde med seg mange eksemplere fra sin store samling , og det er nok ingen overdrivelse å si at dette er en av Sjurs store lidenskaper.

Vi takker Sjur for foredraget, som ga oss en «oppfrisking» om Bjørnson og hans liv og store diktergjerning.

Ref: BjH

Møte den 08. nov

Midt-Gudbrandsdal Orkester besøker oss denne kvelden for å gi oss en «smakebit» på musikk som skal være en del av programmet i Ringebu Stavkirke den 20. november kl. 1900.

Vi fikk høre 3 stykker med Fransk musikk, som vi satte stor pris på.

Vi vil bare ønske orkesteret lykke til den 20. nov..med den planlagte konserten, og håper mange finner veien dit denne kvelden.

Ref: BjH

Møte den 01. nov

Det var Kari Børud som besøkte klubben denne kvelden for å fortelle om "Pilgrimsvandring i Spania". Hun har lang erfaring med å gå i Spania, da hennes første tur var allerede i 2002. Hun har også jobbet litt i Spania, langs leden, i de små landsbyene langs ruten.. Nå la hun ut på den lange ruten fra Frankrike, og begynte turen med to tøffe dager hvor Pyreneene skulle passeres via 3 topper, hvor den høyeste av disse var "Col de Lepoeder", med en høyde på 1450 m.

Hun hadde et klart ønske denne gangen, og det var å gå mesteparten alene, da dette gir en annen opplevelse enn å gå flere sammen.

Kari viste bilder og ga oss et innblikk i opplevelser og hendelser under veis.

Hun hadde planlagt turen nokså nøye, og forhåndsbestilt overnattinger, da dette ville passe henne best. (Mange begynner nok bare å gå uten videre planlegging)

Hun skal gå svært langt, kanskje 5- 6 uker, med flere mil hver eneste dag. Da er det om å gjøre å forberede seg psykisk!

En svært stor høyfjellsslette (Mesetaen) med tørt klima, mye vind, betraktes av pilgrimmene som et "fryktet" område, da denne er STOR. Som det tar et par uker å krysse !

Over: Noen bilder fra turen, og oppsett som viser tidsforbruk på de enkelte deler av ruta

Hun fortalte litt om opplevelser og alle de små landsbyene langs ruten, hvor hun får god kontakt med mange fastboende og vandrere, litt fordi det er enklere når en går aleine, og ”kan gjøre som en vil”.

Den siste uka, inn mot målet: Santiago de Compostela kom hennes samboer på besøk, og de gikk sammen den siste delen. Hun brukte 36 dager på turen!!

Vi takker for en hyggelig tur, og en fin presentasjon.

Ref: BjH

Møte den 25. okt

På kveldens møte hadde Bjarne Løkken tatt med seg vår utvekslingsstuden for året, Francesca fra Sardinia og Italia, for at klubben skulle bli litt bedre kjent med henne. (se litt mer om henne, i referat fra rotarymøtet den 30. august) Etter Presidenten hadde åpnet møtet, og lest dikt i stedet for ordinært 3-minutter, fortalte Bjarne som er rådgiver for utv. studenten, og som etter å ha møtt henne på Gardermoen, huset henne de 3 første ukene. Etter dette flyttet hun til sin første vertsfamilie på Skjeggstad i Ringebu. Hun skal ha 2 vertsfamilier til i løpet av oppholdet i Ringebu.

Bjarne fortalte om hva det innebærer for klubben å ha en utvekslingsstudent, både at det koster en god del penger, og at det er nødvendig at klubben får vertsfamilier for studenten)

Vi fikk høre om det som må ordenes med det offisielle Norge, oppholdstillatelse, kontakt med politiet, og skatteetaten, studenten må få norsk ID nummer, må ha bankkonto og bankforbindelse, og datamaskin. Alt dette er formelt og byråkrati på høgt nivå, og det krever mye arbeid. Det vanskeligste har vært å få kontakt med etatene og få adgang for besøk (nødvendig for å få framdrift og de nødvendige dokumenter.) Dette var arbeid som Bjarne måtte få orden på. Vertsfamiliene må ha utvidet politiattest!

Hun har vært med på Distrikskonferansen i Rotary på Gjøvik, Skal senere på Språk og kultursamling i Surnadalen. Dette er et seminar i regi av Rotary, der alle 29 utvekslingsstudentene i Norge deltar. De skal vider på Oslo- tur, Holmemkollen, Norgestur mm. Bjarne "intervjuet" Francesca på norsk, og hun svarte også på norsk. Spørsmålene hadde tilknytting til skolen,

forskjeller fra Italia, matvaner i Norge, interesser mm fra det daglige liv. Bjarne snakket sakte og på bokmål, det var også noen spørsmål fra medlemmene i klubben, og vi syntes Francesca forsto godt det som ble sagt, og hun snakket ganske bra norsk.

Ref: Bj.H

Møte den 18. okt

Per Gunnar Hagelien hadde kveldens foredrag, og tema var Pilgrimsenteret og Pilgrimsvandring.

Arbeidet med å kartfeste og rydde leden fra Oslo til Trondheim begynte i 1994, og den ble åpnet i 1997. De første årene var det stor entusiasme og interesse for leden, men dette "sovnet" hen.

Noe måtte skje hvis denne skulle leve videre. Det ble mere organisering og ansvar lagt ut til kommuner og fylke. Det ble opprettet 12 pilgrimssentra, hvorav ett ligger på Hundorp, Dale-Gudbrands Gard. Det er dette som ledes av Hagelien, og som har ansvaret for leden "Brøttum/ Furuodden- Dovre".

Fra 2010 til 2019 var det en stor økning av antall vandrere, gjennomsnittlig 23 %.

I 2019 var det hele 3981 overnattinger.

I 2020 kom pandemien til Norge, og det meste ble stengt ned. Bare et fåtall utenlandske vandrere, men mange norske. Totalt 73 % nedgang.

Stor usikkerhet om hva som ville skje, men leden ble vedlikeholdt under hele pandemien.

Grensene ble åpnet i februar 2022, stor etterspørsel og "full fart".

Nå var det mye spørsmål om overnattingssteder, og nye spørsmål dukket også opp, som:

er det lov å ha med hund, hva med tilrettelegging for sykkel?

Hagelien har klare meldinger: Hund OK, men eier må sette seg nøye inn i regler/ vanlig skikk og bruk i Norge, samt beitene dyr (Kuer og Fe) og total båndtvang,

Sykkel vil det ikke bli tilrettelagt for (topograf og hvor leden går , konflikter !).

2022 ble et godt år, med 3238 overnattingsdøgn, og 779 vandrere. Tyskere er i flertall!

Pilgrimsleden genererer aktivitet og økonomi, er bra for folkehelsen og Norge og også for Kulturlandskapet. I tillegg kommer synergi- effekten.

Takk til Per Gunnar for godt tilrettelagt program.

Ref: BjH

Møte den 11. okt

Birgitte Bay besøkte Ringeby Rotaryklubb denne kvelden, for å la oss bli bedre kjent med MidtGudbrandsdal Næringsforening. (MGNF). Birgitte er kjent i Ringeby fra før, da hun hadde et 3 års engasjement som prosjektleder for et bolyst- og landsbyutviklingsprosjekt i regi av *Ringeby* kommune fra sept 2014. I denne perioden var hun også på besøk i klubben og orienterte om prosjektet.

Nå ønsker vi henne velkommen tilbake for ny orientering, denne gang som Daglig ledere av MGNF

Hun presenterte styret i MGNF for oss, som består av 6 personer. Disse er:

Janne Kolås, Morten Randen, Jostein Tromsnes, Svein Skurdal, Ivar Nord, Therese Heramb. Som prosjektleder er Mari Grasbakk tilsatt.

Midt-Gudbrandsdal Næringsforening ble etablert i september i 2004. Bakgrunnen var

at bo- og arbeidsregioner som ikke hadde fått gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift på starten av 2000-tallet ble kompensert med næringsretta midler øremerka til regional utvikling. Flere regionale næringsforeninger oppstod på denne måten på denne tiden.

MGNF har som formål å skape et møte og samarbeidsforum for å bedre vilkår og vekstmuligheter for næringslivet i regionen. Foreningen skal ha en pådriverrolle i å sikre at regionen har de kvaliteter som gjør at folk ønsker å bo og arbeide her. Foreningen skal værepartipolitisk nøytral.

Birgit gikk grundig gjennom hvordan organiseringen er, og at de overordnede punkter er:

Visjon, Strategier , og Handlingsplan

Fem hovedstrategier skal bidra til at visjonene blir realisert, hovedstrategier kan være; Vekst, handel-samarbeid,- kompetanse og møteplasser.

Handlingsplanen er dynamisk, og oppdateres og årlig. Handlingsplanen for 2022 har 7 punkter med flere underpunkter. Birgit gikk gjennom disse .

Jeg vil ikke prøve å referere noe fra disse, men tar med noen overskrifter.

Støttende medlemsoppfølging

Verdifulle møteplasser, minimum 10 medlemsaktiviteter i året

Styrkende samarbeidsavtaler, følge opp eller utvikle disse

Verdiskapningskonferanse, årlig møteplass for medlemsbedrifter og andre

Fellesskapets representant mot f.eks offentlige myndigheter

Utviklende prosjektarbeid, som vil kunne favne en rekke områder og tema, som f.eks. kursvirksomhet i samarbeid med eksterne kursholdere mm.

Framtidstro – ung kompetanse på agendaen, være en aktør som kan bidra til å kople ungdom opp mot næringslivet.

Vi takker Birgit for fin gjennomgang og ønsker henne lykke til videre i MGNF

Ref: BjH

Ta gjerne en titt på hjemmesiden, ved å klikke på følgende link::: <https://mgmf.no/om-mgmf/>

Møte den 04. okt

Kveldens møte ble avholdt i Ringebu bibliotek, som var arrangør sammen med Norli Ringebu, og i

samarbeid med Fårikålfestivalen. Magnus Takvam var på besøk med foredraget; *Marie Takvam- dikter og mor*. Han er kanskje mest kjent som politisk kommentator i NRK, men er også journalist og forfatter. Magnus er sønn av lyrikeren og skuespilleren Marie Takvam, og han ga i 2021 ut den kritikerroste biografien: *Hun skrev for å kunne leve- min mor Marie Takvam*:

Marie Takvam ble født i Skylstad i Hjørundfjord i Ørsta 1926. Hun bodde imidlertid i Oslo det meste av sitt voksne liv. Hun var forfatter, lyriker og skuespiller. Hun ble gift med Johannes Takvam, fikk 2 barn, men ble skilt i 1969. Jeg kan godt huske at hun hadde *Barnetimen* for de minste, noe hun bedrev opp gjennom -50-og -60 åra. Hun utga mange diktsamlinger (10 stk), flere romaner og barnebøker.

I programmet fra biblioteket. som også introduserer foredragsholdere og tema, " sakser" jeg følgende:

Marie Takvam levde et sterkt liv med sterke indre brytninger. Hun levde opp til myten om den frigjorte bohemkvinnen og kunstneren, som slet med alkoholproblemer, intense kjærlighetsforhold og psykisk ustabilitet. I boken forsøker Magnus Takvam å se sin mor med voksne øyne, og han både frikjenner og fordømmer henne for valgene hun tok gjennom hans oppvekst.

I foredraget fortalte Magnus T. om sin mor, spilte av flere videsnutter hvor hun f. eks. ble intervjuet, eller også høre henne lese dikt. Han betegnet henne som en "livsfasedikter". Hun studerte sykologi, for å forstå seg selv bedre uten at hun avla noen eksamen. Hun tilbrakte opp mot 25 år i forskjellige institusjoner

Vi fikk et følelseladet foredrag, og hørte Marie lese egne dikt med en vakker dialekt og et innhold som var forståelig.

Et flott foredrag som vi takker for.

Ref: BjH